

Riksantikvarens synspunkter på fremtidige behov og hva slags kompetanse en håndverker bør besitte

Bygninger i Norge:

bygningsskategori:

- 3000 fredete hus i privat eie
- 250 fredete middelalderhus
- 5500 museumsbygninger
- 1000 verneverdige kirker
- statens bygninger
- 20-30 000 hus regulert til bevaring
- Ca 350 000 hus før 1900
- 3,8 mill bygninger totalt

vernemyndighet:

- Fylket (kml)
- Riksantikvaren
- Kulturdepartementet
- Riksantikvaren (kml/kl)
- Riksantikvaren
- Kommunen (pbl m/vernebestemmelser)
- Kommunen (pbl)
- Kommunen (pbl)

- Vedlikehold,
- Istandsetting,
- ENØK-tiltak,
- Oppussing av boliger

ROT-markedet for boliger: 60 milliarder pr.år

Viktigste ledd - dårligste utdanningstilbud

- Rådgiver
- Utfører
- Faglige krav, nye og gamle
- Tradisjonsbærere (faget)
- Ivareta kulturarven

- Men håndverkerne har det dårligste etter og-videreutdanningstilbudet innen byggenæringen

Hvor mange trenger etterutdanning?

- BNL: 50 000 håndverkere i ROT-markedet
- Riksantikvaren: 7000 håndverkere for fredete og verneverdige bygninger

Fremtidig behov og kompetanse: ”Tradisjonell” bygningsarv til evig tid

Håndverksfagenes utfordringer:
rekruttering, gjennomføring, praksis/teori,
anskaffelser, byråkratisering, klima, ENØK...

Fremtidige fredninger

- 1: Forsvars- og krigshistorie
 - 2: Nasjonale minoriteter
 - 3: Kulturminner i utmark
 - 4: Bosetting etter industrialiseringen
 - 5: Handel og service
 - 6: Viktige kulturminner i lokalsamfunnet
 - 7: Rekreasjon/ fritid
 - 8: Ferdsel/samferdsel
 - 9: Industri
 - 10: Etterreformatorkisk arkeologi
- + kulturmiljøfredninger

kompetanse

Krav til kompetanse

- Krav til kvalitet er i dag vage og subjektive og de er vanskelig å etterprøve
- Utilgjengelige for menigmann
- Formalisert etterutdanning vil gjør det enklere å beskrive ønsket kompetansenivå ved tilbud og etterspørsel av håndverkertjenester

Mange kurs - men for få gir poeng

- HIST
- NHU
- Fagskolen innlandet
- Næmingeordningen
- Riktig restaurering Akershus
- bygningsvernsentre
- Uthusprosjektet Røros
- og flere...

Innføring i bygningsvern - fagskoleutdanning

- Fagskolen Innlandet
- 1/2-års kurs over 1 år
- 744 timer – 30 fagskolepoeng
- 5 emner: bygningsvern, bygningsfysikk, tverrfaglig materiallære, tradisjonelle konstruksjoner i tre/mur, hovedprosjekt
- Fagbrev/svennebrev/realkompetanse
- Fagskolen Innlandet, Røros Ressurs, Rørosmuseet Bygningsvernsenteret, Oppland fylkeskommune, BNL, Vox Riksantikvaren

Ferdigheter

- Kartlegge og gjennomføre dokumentasjon knyttet til istandsetting av eldre bygninger og identifisere byggetekniske problemstillinger i forbindelser med skader
- Vurdere materialegenskaper og -kvalitet, begrunne valg av metode og teknikker og anvende relevant verktøy i gjennomføring av enkelt istandsettingsarbeid på eldre hus
- Finne og anvende relevant informasjon og fagstoff

Generell kompetanse

- Ha forståelse for de særegne problemstillinger man står overfor i eldre hus
- Ha forståelse for utfordringer ved ny bruk av eldre hus og evne til å se sin rolle i et istandsettingsprosjekt
- Iverksette tiltak som er i samsvar med gjeldende retningslinjer for vern
- Samarbeide med fagfelter på tvers av fag og med andre involverte
- Kommunisere med huseier og forvaltning om valg av løsninger
- Utvikle alternative løsninger for eldre hus

Samlet læringsutbytte for utdanningen

- Kunnskap om hovedtrekk i bygningshistorie og byggeskikk
- Innsikt i antikvariske grunnprinsipper
- Kunnskap om materialer, verktøy og konstruksjoner i eldre hus, og om hvordan miljøet påvirker bygninger, og konsekvenser det har for istandsetting
- Forstå betydningen av bygningsvern og bransjens rolle i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

15 studieplasser
fra høsten 2014